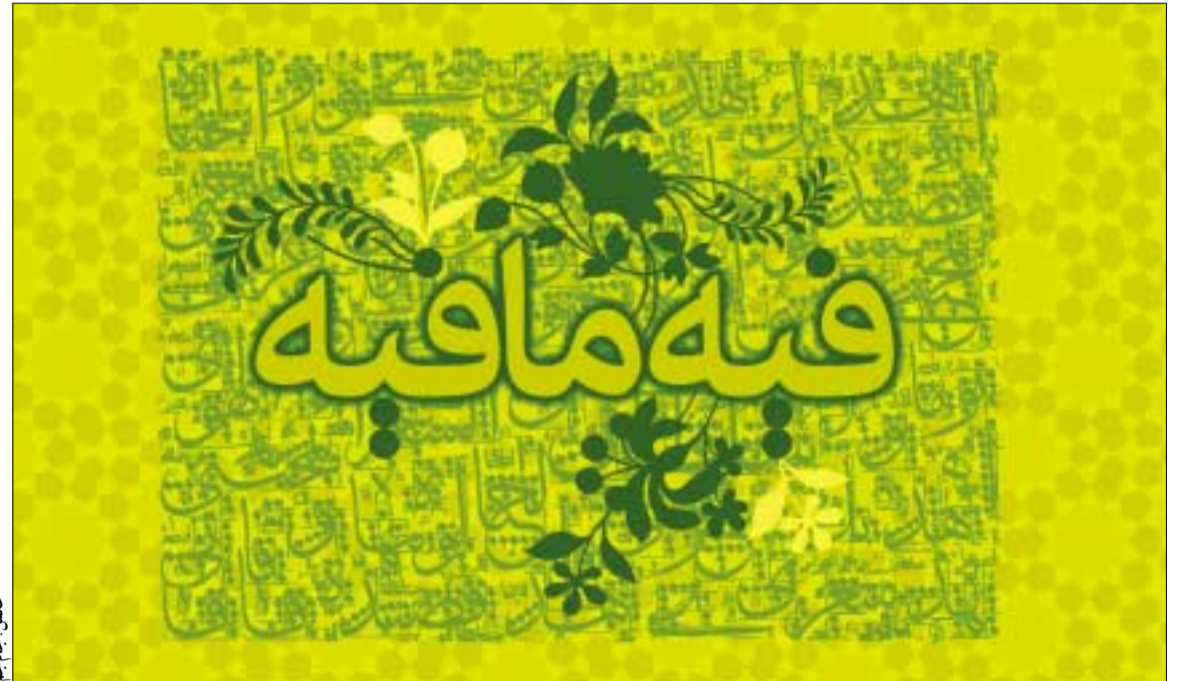

با توفیق سبحانی درباره فیه مافیه و پیوست های نوبافته

گفتگو در مجلس مهمانی مولانا

در هیاهوی این دنیای شلوغ و روزمرگی هایش، هنوز هم صحبت کردن از مولانا و اندیشه هایش آرامش بخش است. یکی از کتاب های باقیمانده از مولانا فیه مافیه است که پس از زندگی او تدوین یافته و به چینی نامی خوانده شده است. بزرگی چون مرحوم بدیع الزمان فروزانفر با دقت بسیار و تتبع در کتاب فیه مافیه مولانا تمام تلاش خود را کرد تا نکته و سخنی ناگفته باقی نماند. اما دکتر توفیق سبحانی با تصحیح مطالب نو از نسخه فیه مافیه که در قوفیه وجود دارد، بخش باقیمانده این کتاب را با تعلیقاتی جدید تکمیل کرده و در فیه مافیه و پیوست های نوبافته از طرف نشر پارسه به چاپ رسانده است. به مناسبت چاپ این کتاب در انجمن آثار و مفاخر فرهنگی با ایشان به گفتگو نشستیم.

حورا نژادصدقت

درد که در چاپ مرحوم فروزانفر نبود و کتاب هم قید کرده است که من این قسمت را به خط شریف مولوی و به خط شریف خلیفه اش حسام الدین چلبی دیدم. اما آیا تفاوتی میان تعداد بخش های تصحیح شما و مرحوم فروزانفر وجود دارد؟
تصحیح مرحوم فروزانفر ۷۲ فصل دارد و مقدار مطالب این فصل ها با یکدیگر تفاوت دارند، بعضی در چند صفحه و بعضی در چند سطر. اما در پیوست های نوبافته که من ثبت کرده ام، بعضی ها یک بیت است یا یک صفحه و نیم و بعضی هم ۲ صفحه و مقدار این قطعه ها آنچه مرحوم فروزانفر آورده بود بسیار متفاوت است. مباحث کتاب فیه مافیه چگونه جمع آوری

شده اند؟

در فیه مافیه مطالبی آمده است که در مجالس مهمانی مطرح می شد؛ مثلاً مهمان ها به خانه مولانا می آمدند و اگر یک نفر یا چند نفر در مجلس سوالی می کردند مولانا جواب می داد و اگر کسی سوالی نمی کرد مولانا که خود یک منبعی از دانش و الهام بود، مطلبی را بیان می کرد.
گفتید بعضی از این قطعه ها فقط یک بیت است، یعنی مولانا در جلسه فقط یک بیت می خوانده و سپس مجلس تمام می شده است؟
شاید. تاکید می کنم شاید این قطعه ها شبیه تهیه درس استادان امروز باشد. مثل این که من خود پیش از شروع کلاس مطالبی که قصد گفتن شان را داشتم یادداشت می کردم و ممکن هم بود که حرفی درباره

آنها ننم. مثلاً ابتدای کلاس دانشجویی سوال می کرد و تا انتها بحث هم پیرامون آن مسأله بود. باید توجه کنیم که مولانا بعضی از ابیات مثنوی را هم در همین کتاب توضیح داده است. البته قطعات یا ابیاتی هست که ممکن است کسی آنها را برای مولانا می خوانده و او اندیشه و فکرش را تایید یا تکذیب می کرد.
کتاب فیه مافیه چه جایگاهی میان دیگر آثار مولانا دارد؟

مولوی ۵ کتاب دارد که مشهورترین آن مثنوی معنوی است. یک و نیم برابر آن دیوان کبیر است. دیوان کبیر حدود ۴۲ هزار بیت است؛ اما مثنوی ۲۵۶۷۶ بیت دارد. این کتاب به دلایل خاصی به اندازه مثنوی شهرت پیدا نکرده است، زیرا مولانا در غزلیات از شاعران قبل خود تقلید نکرده است و مطالبی در آنجا بیان کرده است که ذهن های عادی معتاد آن نیستند.

برای فهم غزل مولوی درست است که ما باید با صنایع ادبی و اصول شعری آشنا باشیم، اما با این آشنایی سطحی نمی توان آن معانی عمیق را فهمید. در میان کتاب های نثر، مجالس سبعه پیش از دیدار با شمس بوده است. به همین دلیل آن حال و هوای خاص مولانا را پس از دیدار با شمس ندارد. فیه مافیه معتبرترین کتاب مثنوی مولانا بعد از مثنوی و دیوان کبیر است. مکتوبات هم اواخر حیات مولانا نوشته شده است و ارزش دیگر کتاب های مولانا را تا این حد ندارد.

فیه ما فیه معتبرترین کتاب مثنوی و دیوان کبیر است و او بعضی از ابیات مثنوی را در همین کتاب توضیح داده است

در این کارا اگر درست خلاصه توضیح داده شوند، به منظور آشنایی و دوستی دوباره مردم و جوانان با متون قدیم بسیار خوب است؛ اما کوتاه کردن و بریدن مطالب بدون پشتوانه موجب می شود جوانان ما از این متون بیشتر دلزده شوند و فراموش نکنیم که اگر متن درست کوتاه نشود در این صورت جوانان ما پراحتی متوجه این مطلب می شوند و این مسأله به ارزش متون ما ضربه می رساند. پس اصل این است که ما باید مراقب باشیم کتاب سازی نکنیم.
از طرف دیگر، کتابی مثل دیوان کبیر بسیار سنگین است و برای مردم عادی قابل هضم نیست، چاپ

گزیده ای از آن موجب می شود کم کم دیوان کبیر و غزلیات مولانا میان مردم رواج پیدا کند. من در مقدمه شاهنامه که تصحیح کرده بودم هم توضیح داده ام که امروز به دلیل سختی های زندگی و پرداختن به مشغولیت های عمر تلف کن نظیر تلویزیون و توقف در صف های طولانی برای خرید فلان کالا و فروش نیازهای مادی روزانه، پرداختن به مطالعه در درجه سوم یا چهارم قرار داده شده است. گویی به گفته سعدی چنان قحط سال معنوی شده که باران عشق را فراموش کرده اند.

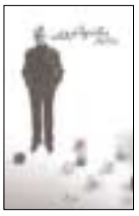
با وجود این هرگاه از گرفتاری ایام مجالی دست دهد دوران گره ناگشودنی ترافیک ها و آلودگی های متنوع گوشه امنی پیدا شود و شعری خوانده شود، بعضی شنوندگان دقیق تر گوش می دهند و احیاناً قلم و کاغذ درمی آورند و بیت را یادداشت می کنند و این علاقه از دل بستگی های آنان به یادگارهای ادبی روزگار حکایت می کند. بنابراین در همین کتاب های کوچک است که شما می توانید با آثار بزرگ آشنا شوید. مثلاً اگر در مورد شاهنامه باشد، شاید شما به واسطه خواندن آن درمی یابید که درون شما با فردوسی مربوط است و شوقی می شوید که به سراغ اصل آن کتاب بروید و بعد از آن دیگر نمی توانید شاهنامه را کنار بگذارید.

اگر کتاب هایی کوتاه مانند کتاب هایی که در اتوبوس ها گذاشته اند، تهیه شود حتی اگر مردم آنها را با خود ببرند ایرادی ندارد و این کار بسیار خوبی است. در این دنیای پرهیاهو با مشغله های زیاد فکری، اگر کسی برای فراخ خاطر بخواهد این کتاب را مطالعه کند، فیه مافیه چه ارغمانی برای او خواهد داشت؟

من به خوانندگان این کتاب پیشنهاد می کنم ابتدا قطعات کوتاه و نوبافته انتهای کتاب را بخوانند، زیرا این بخش چکیده حرف های مولانا است هر کدام یک دریا حرف دارد. مثلاً مطالب دفتر ششم مثنوی هم فشرده ۵ دفتر دیگر است و من در زمان دانشجویی به پیشنهاد یکی از استادان بزرگ، ابتدا از دفتر ششم مثنوی آغاز کردم، زیرا دفتر ششم زمانی نوشته شده که مولانا می دید زندگی در حال سپری شدن است و کاروان عمر در حال کوچ کردن. به همین دلیل حرف ها خلاصه تر و بسیار پرمغزتر بیان شده اند.

پیشخوان

بکت و آنتروپی

نویسنده: بابک توکل
ناشر: انتشارات نمایش
قیمت: ۲۰۰۰ تومان
«بکت و آنتروپی» یکی از ۱۵ جلد کتابی است که به بهانه بیست و هشتمین جشنواره تئاتر فجر از سوی انتشارات نمایش منتشر شده است. بابک توکل، نویسنده کتاب در همان مقدمه به تعریفی

از مفهوم آنتروپی می پردازد: «اگر بخواهیم آنتروپی و قانون دوم ترمودینامیک را به طور کلی و به زبان ساده بیان کنیم می توان این گونه بیان کرد که: این قانون ابراز می دارد که جهان به سوی بی نظمی و هرج و مرج می رود و مقدار بی نظمی آن روز به روز افزایش می یابد. شواهد زیادی هم وجود دارد که درستی این قانون را تایید می کند. مشاهداتی مانند فرآیند پیری، استهلاک، فرسایش، کهنگی، فروپاشی، مرگ و... همگی مهر تاییدی است بر درستی این قانون. در فیزیک برای بیان کمی بی نظمی از اصطلاح آنتروپی استفاده می شود.»
کتاب را ۴ فصل تشکیل می دهد که نویسنده در فصل اول به تعاریف برخی مفاهیم مطرح شده در کتاب پرداخته است. در فصل دوم با عنوان «آنتروپی و آشفتگی در آماتیک» با نگاهی تاریخی به آنتروپی و آشفتگی در آماتیک نگاه می دارد به نقش این قانون (مفهوم) در نمایشنامه و تئاترهای ساموئل بکت. فصل سوم کتاب، تحلیلی دارد بر ۳ اثر نمایشی ساموئل بکت و در فصل نهمی نویسنده به نتیجه گیری و جمع بندی موضوع رسیده است.

توسعه تئاتر، ضرورت ها و راهکارها

نویسنده: علی منطقی
ناشر: انتشارات نمایش
قیمت: ۳۰۰۰ تومان
کتاب، پژوهشی کاربردی است. اثری که از جهتی می تواند یکی از پژوهش ها و مطالعات محوری در تصمیم گیری ها قرار گیرد، چرا که در آن تلاش شده

است مسائل حوزه تئاتر از دیدگاه هنرمندان این حوزه و مردم به صورت توأمان بررسی شود. تلاشی که کمتر می توان در پژوهش های این حوزه از آن سراغ گرفت. گردآوری اطلاعات در زمینه بهره مندی از تئاتر در میان مردم مصاحبه های مفصل با تعدادی از سرآمدان هنرهای نمایشی ایران در کنار مرور مجموعه پژوهش های انجام شده در این باره، به این پژوهش ویژگی خاصی بخشیده است که می تواند محل رجوع و تامل اهالی تئاتر و مدیران و برنامه ریزان آن قرار گیرد.
فصل اول کتاب به کلیاتی در باب پژوهش پرداخته است. فصل دوم مروری دارد بر پیشینه پژوهش، در فصل سوم روش های پژوهش توضیح داده شده است و در فصل چهارم و نهایی کتاب، در ۳ قسمت از یافته های پژوهش می گوید.

ویژه تعطیلات بهمن و نوروز

پرواز روزانه بوئینگ MD

فول چارتر

هتل ۵ ستاره: ارم - داریوش
هتل ۳ ستاره: هلیا - لاله - تماشا - آفتاب شرق - پائیند - ارم

کیش

هر چه زودتر، ارزانتر

تورهای خارجی:

استانبول - ترکیه، تایلند، مالزی + سنگاپور، هندوستان
آفریقای جنوبی، ارمنستان (هوایی زمینی)، بلیط سوریه و لبنان
سواحل خلیج فارس

تور و بلیط مشهد

تور شیراز - اصفهان - قشم - یزد

همنواز آسمان آبی
۸۴۲۷۸ (خط ویژه ۵ رقصی) ۸۴۲۷۹۰۰۰

جمعه گشت
۸۸۹۲۲۰۵۶ (خط ویژه ۲۰ خط) ۸۸۹۱۶۴۱۴-۱۸

تماس تا شب
حقی تعطیلات

از دم قسط

کیش - مشهد - مالزی
سنگاپور - تایلند - سواحل خلیج فارس
چین - هند - باکو - ترکیه - سوریه - لبنان - بلی
تماس تا شب ۸ شب حتی روزهای تعطیل

تلاش گشت ۸۸۵۱۷۹۹۰ ۸۸۵۱۹۹۹۱ ۸۸۵۴۳۰۴۷-۹

نور فوق استانی دور آسیا در گشتی مجل کروزر (۲۲ روز)

باتوکو + شهرهای ساحلی (۲۰ روز)
ارمنستان - استانبول - مکتیترانه
مالزی - سنگاپور - ساکنو - بنالی
سواحل خلیج فارس
بلیط از ۱۰۰ هزار تومان به بالا

نوروز ۸۹ ویژه

ساتراب سیر (۲۰ خط) ۲۲ ۲۲ ۱۴ ۲۲

جشن ویژه سال نو

اندونزی

ایران مرکز نامی آشنا در صنعت گردشگری

پرواز مستقیم با بوئینگ MD

سواحل

بالی + جاگرتا

اکراین کیف - باتا
مسکو + چین
استانبول + سواحل مدیترانه

فروش بلیط داخلی و خارجی با کلیه خطوط به تمام نقاط

ایران مرکز ۶۶۹۷۰۹۷۰ سپنتا ۸۸۰۵۵۵۰۵

مشهد ویژه

نوروز ۱۳۸۹

با تاج سیریه کیش سفر کنید...
هتل بزرگ داریوش هتل ارم
کاباناهای هتل ارم
وبلاهای ساحلی اسپادانا

تاج سیر
سواحل خلیج فارس (آلاتیس، شراتون، هیلتون)
تایلند + بانگوک + شهرهای ساحلی
مالزی (۷ شب و ۸ روز کوالالامپور)
چین (۴ شب پکن + ۳ شب شانگهای)
استانبول ۳ گشت ویژه

روز تولد می هتل و هتل آپارتمانهای سواحل خلیج فارس
تماس تا شب جمعه ها ۱۰ الی ۱۵

۸۸۲۰۶۲۶۹ www.tajseir.com